

**Trafikken påvirkes, når HOFOR
gør plads til letbanen** SIDE 10

**Sådan undgås
legionella** SIDE 9

En hjælpende hånd til virksomheder under coronakrisen

Den igangværende coronakrise påvirker i høj grad kommunens virksomheder.

Af Eva Gottlieb, Erhvervskonsulent

Under coronakrisen har Brøndby Kommune derfor igangsat og understøttet virksomhederne med en række initiativer:

- 2. rate af dækningsafgift for erhvervsjendomme udsættes til 2021
- Husleje-henstand for virksomheder i lejede bygninger
- Fremrykning af regningsbetalinger
- Fremrykning af anlægsinvesteringer, primært på skoler
- Overblik over bl.a. støtteordninger og webinarer på www.brondby.dk/erhverv
- Serviceopkald til knapt 1.000 virksomheder samt til alle dagligvarebutikker. Disse opkald er bl.a. med til at give et overblik over, hvor mange virksomheder, der har måtte fyre eller hjemsende deres medarbejdere.
- Hotline til virksomhederne som betjenes dagligt. Her vejledes virksomhederne om muligheder for arbejdsfordeling, lønkompensation og sygedagpengerefusion.
- Udsendelse af informationsbreve til samtlige virksomheder om, at der er hjælp at hente hos Erhvervs- og Virksomhedsservice.
- Samarbejde med Erhvervssammenslutningen omkring det virtuelle webinar 'Netværk i en coronatid', den 4. juni 2020 for medlemsvirksomhederne.

Erhvervshus Hovedstaden har desuden foretaget en tracking-undersøgelse blandt de virksomheder, de har været i kontakt med under coronakrisen. Undersøgelsens konklusioner af, hvordan virksomhederne i hovedstadsområdet påvirkes af corona, findes i rapporten på www.ehhs.dk

SIDE 2 En hjælpende hånd til virksomheder under coronakrisen

SIDE 3 Early Warning – gratis rådgivning

SIDE 4 Økonomitjek

SIDE 5 Kort nyt

SIDE 9 Sådan undgås legionella

SIDE 10 Trafikken påvirkes, når HOFOR gør plads til letbanen

SIDE 10 Farven er gul

SIDE 11 Når havet kommer!

SIDE 12 Ny strategi vil gøre Brøndby mere grøn

Early Warning

Se faresignalerne i tide!

Er din virksomhed i økonomisk uvejrb kan Early Warning være din redning. Vi giver gratis, uvildig og fortrolig vejledning til virksomheder med økonomiske udfordringer.

Early Warning – gratis rådgivning

Early Warning hjælper hvert år mere end 2.000 virksomheder i økonomiske vanskeligheder med uvildig, specialiseret sparring – uden beregning.

Af Peter Bausager, Early Warning

Lige nu er krisetegn mere reglen end undtagelsen, og vi står naturligvis til rådighed for dig, der er konkurstruet som følge af Corona. Alle virksomheder i hovedstadsområdet har ret til vores hjælp, og du skal ikke tøve et sekund med at kontakte en af vores forretningsudviklere.

Sådan hjælper vi dig gennem Corona-krisen

Coronavirus har haft lukket store dele af Danmark ned. Måske oplever du, at Corona-krisen har svære økonomiske konsekvenser for dig og din virksomhed? Vi tilbyder sparring på, hvordan du kommer bedst igennem krisen. Hjælpen er gratis, uvildig og fortrolig!

Bevæger din virksomhed sig mod økonomiske udfordringer, som følge af, at:

- Dine medarbejdere er sendt i karantæne
- Dine kunder annullerer ordrer
- Du oplever, at din omsætning falder - måske endda drastisk!
- Dine kunder frabeder sig besøg af dine sælgere
- Du oplever stigende problemer med debitorerne
- Din virksomhed ikke får sine underleverancer

Eller måske er din virksomhed i event-, hotel- eller restaurationsbranchen, der allerede er økonomisk hårdt ramt. Det er blot nogle eksempler på den indirekte effekt, der kan brede sig som ringe i vandet. Når din virksomhed ikke

HVEM ER VI?

Early Warning yder gratis og uvildig rådgivning til kriseramte virksomhedsejere af mindre og mellemstore virksomheder. Early Warning har hjulpet mere end 2000 virksomheder i krise og bygger på et netværk af frivillige rådgivere, som har tid, lyst og energi til at give en hjælpende hånd – uden at det koster noget.

Early Warning er et rådgivningstilbud i samarbejde mellem Erhvervshusene og Erhvervs- og Byggestyrelsen, som skal sikre overlevelse og vækst blandt virksomheder i Danmark.

Du kan læse mere om Early Warning på www.earlywarning.dk

kan skabe sit produkt og sælge til kunderne, så går tingene i stå. Det kan sende din virksomhed i krise.

Har din virksomhed adresse i hovedstadsregionen skal du kontakte vores forretningsudviklere, som du kan finde oplysninger om på www.ehhs.dk. Hører du hjemme i andre dele af landet kan du finde hjælp via www.earlywarning.dk

Skriv gerne en mail, hvor du kort skitserer dine udfordringer. Ventetid vil forekomme, men alle bliver kontaktet – og hjulpet.

Økonomitjek

Få et professionelt og uvildigt økonomitjek af din virksomhed.

Af Eva Vejdik Gottlieb,
Brøndby Kommune

Er du en af dem, som savner de rette værktøjer til at styre din økonomi? Ønsker du at få styrket dine økonomiske kompetencer og måske også finde ud af, hvordan du finder vej til ny kapital?

Mange iværksættere og ejerledere i små og mellem store virksomheder er fra dag ét drevet af lysten til at udvikle deres produkt eller service. Alle virksomheder har brug for at styre deres økonomi, og det økonomiske overblik kan hverken erstattes af kreative forretningsmodeller eller solide produkter med stor markedsappel. Alle de ting kan være ligegyldige, hvis ikke du har indsigt i og forståelse for de økonomiske processer i virksomhedens maskinrum.

Du kan lave alle mulige budgetmål, men det vigtigste er at kunne måle din indsats, så du hele tiden forholder dig til virkeligheden.

Hvad er et økonomitjek

Du får med økonomitjekket en afklaring og indsigt i tallene samt et bedre overblik over din økonomi. Vi gennemgår sammen med dig din virksomheds økonomi og hjælper dig med at afdække dine økonomikompetencer og økonomisystemer for at finde ud af, hvor du vil have glæde af at blive styrket. Afhængig af dit udgangspunkt vil du få:

- Et styrket overblik over din virksomheds likviditet
- Afdækning af økonomiske udfordringer og veje til hjælp
- Forslag til enkle værktøjer til din økonomistyring

- Afdækning af kapitalbehov
- Viden om nøgletal som ledelsesværktøj
- En retning for dit videre forløb

Har du spørgsmål eller vil du tilmelde dig?

Erhvervshusets sparring koster dig ikke andet end din tid. Vi er din uvildige sparringspartner, og vores eneste ønske er at hjælpe med at skabe udvikling og overskud i din forretning.

Send en mail til Peter Bausager på
pba@ehhs.dk
eller book et økonomitjek på
www.ehhs.dk.

Økonomitjek

Økonomitjek?

Få et professionelt og uvildigt økonomi- og finansieringstjek til din virksomhed på én time.

Det kan være dyrt at sige nej, men gevinsten ved et JA er til at mærke

Kort nyt

Udkast til ny affaldsbekendtgørelse – nye krav til sortering af affaldet fra erhverv

Miljø- og Fødevarerministeriet har sendt et udkast til ny affaldsbekendtgørelse i høring. Bekendtgørelsen er planlagt at træde i kraft den 1. januar 2021, og høringsfristen er den 1. oktober 2020. Udkastet indeholder - i forhold til den gældende bekendtgørelse - ændringer, der vedrører både private husholdninger og erhverv.

Sortering i flere fraktioner

En væsentlig ændring er, at husholdningsaffald og husholdningslignende affald fra virksomheder skal sorteres i 10 fraktioner.

EU's affaldsrammedirektiv fastsætter krav om særskilt indsamling af en række affaldstyper. Udkastet til den reviderede affaldsbekendtgørelse indfører derfor som noget nyt krav om særskilt indsamling af bioaffald (madaffald fra 1. juli 2021 og haveaffald fra 2024) og tekstilaffald fra 2022.

De eksisterende krav i direktivet om særskilt indsamling af metal, plast og glas præciseres i bekendtgørelsen, så kravene gælder alt husholdningsaffald og husholdningslignende affald fra erhverv af disse materialer og ikke kun emballagen, som det tidligere var tilfældet.

Mad- og drikkevareemballage

For at leve op til emballagedirektivets krav om at fremme genanvendelse af emballageaffald af høj kvalitet, herunder fra kompositemballage, indføres et krav om særskilt indsamling

af mad- og drikkekartonaffald fra 1. juli 2021. Dvs. at der fremover vil være særskilt indsamling af følgende 10 fraktioner: mad-, pap-, papir-, metal-, glas-, plast-, mad- og drikkekartoner-, tekstil-, rest- samt farligt affald.

Mulighed for kombineret indsamling

Affaldsrammedirektivet giver mulighed for at indsamle forskellige affaldstyper sammen (dvs. undtagelser fra særskilt indsamling) under nærmere fastsatte betingelser. Der er således følgende muligheder for kombineret indsamling, som kommuner kan benytte sig af: 1) papir/pap, 2) metal/glas, 3) metal/plast, 4) plast/mad- og drikkekartoner og 5) plast/mad- og drikkekartoner/metal.

Hvis kommunen allerede har etableret en indsamlingsordning, hvor metal/glas/hård plast (MGP) indsamles kombineret, kan de fortsætte den ordning indtil 1. januar 2025 (men nye ordninger / nye udbud for MGP må ikke indføres). På samme måde kan en allerede etableret indsamlingsordning for papir/pap/blød plast fortsættes indtil 1. januar 2025.

En indsamlingsordning for papir/pap/blød plast kan etableres inden 1. juli 2021, hvis kommunen allerede har etableret en MGP-ordning, men mangler en ordning for blød plast. Denne ordning kan fortsætte indtil 1. januar 2025.

Liste over erhvervsaffald til nyttiggørelse

Erhvervslivet har givet udtryk for, at det ønsker større klarhed om reglerne for virksomheders affaldshåndtering. Uklarheden drejer sig særligt om bestemmelserne vedrørende affald egnet til materialenyttiggørelse, herunder om de eksempler, der gives, er en udtømmende liste over,

hvad virksomhederne skal sortere. Derfor er der i bekendtgørelsen indsat en ikke-udtømmende liste over erhvervsaffaldstyper, der er egnet til materialenyttiggørelse, som virksomhederne kan bruge som retningslinje:

1) Glasaffald. 2) Metalaffald. 3) Plastaffald. 4) Papiraffald. 5) Papaffald. 6) Madaffald. 7) Haveaffald. 8) Træaffald. 9) Tekstilaffald. 10) Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik. 11) Genanvendeligt PVC-affald. 12) Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse.

Virksomheder skal også sortere det husholdningslignende affald

På baggrund af Klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi indføres derudover et krav om, at virksomheder med udgangen af 2022 skal sortere deres husholdningslignende affald efter de samme sorteringskriterier som husholdningerne. Derudover skal virksomhedernes beholdere til indsamling af husholdningslignende affald mærkes med de piktogrammer, som bekendtgørelsen foreskriver.

Baggrunden for revisionen af affaldsbekendtgørelsen er hovedsageligt krav i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/851/EU af 30. maj 2018 om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald (affaldsrammedirektivet). Derudover er der på baggrund af den politiske aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi foretaget en række øvrige ændringer, der har til formål at ensrette affaldsindsamlingen og derved øge mængden af indsamlet affald, så mere affald kan blive genbrugt og genanvendt.

Kilde: Miljøstyrelsen, www.mst.dk

Klimaaf tale om energi

Regeringen og et bredt flertal i Folketinget har indgået en klimaaf tale, der sikrer en helt grøn energisektor og vigtige skridt mod en grønnere industri. I alt medfører aftalen - sammen med klimaaf taltalen for affald - CO₂-reduktioner på 3,4 mio. tons i 2030.

Der skal etableres to energiøer på i alt 5 GW, og der skal investeres i CO₂-fangst og grønne brændstoffer. Derudover fremrykkes etableringen af en yderligere havvindmøllepark på ca. 1 GW ved Hesselø. Grøn varme bliver billigere, og sort varme bliver dyrere. Individuelle olie- og gasfyr skal udfases og udskiftes med varmepumper og grøn fjernvarme. Der skal flere ladestander til elbiler, og industrien skal omstilles gennem energieffektiviseringer, grøn strøm og mere biogas.

Det er nogle af hovedelementerne i aftalen mellem regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative, Liberal Alliance og Alternativet.

Kilde: Energistyrelsen, <https://presse.ens.dk>

Foto: EON

PVC-afgift genindføres

Regeringen har sendt et lovforslag om at genindføre afgift på PVC og ftalater til høring. Målet med lovforslaget er bl.a. at reducere mængden af PVC til forbrænding og deponering. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2021. Høringsfristen er den 25. september 2020.

Lovforslaget udmønter en del af Aftale om finansloven for 2020, som indeholder et initiativ om at genindføre en afgift på visse varer indeholdende PVC og ftalater (blødgørere).

Formålet med den foreslåede afgift er at reducere mængden af PVC, som forbrændes eller deponeres, og at øge incitamentet til anvendelse af andre blødgørere end ftalater. En afgift på PVC og ftalater er nødvendig af hensyn til de fremtidige generationer, da brug

af PVC indebærer sundhedsmæssige og miljømæssige konsekvenser, som ikke reguleres i anden sammenhæng.

Bortskaffelsen af PVC giver desuden problemer i affaldshåndteringen, da PVC indeholder klor, som ved forbrænding medvirker til en væsentlig forøgelse af mængden af skadelige restprodukter.

Ftalater er en gruppe af kemiske stoffer, der især anvendes som blødgørere i plastik - primært PVC. Nogle ftalater er hormonforstyrrende og kan påvirke forplantningsevnen.

Afgiften foreslås lagt på blandt andet bløde rør og slanger samt fittings, gulvbelægningsmaterialer, vægbeklædning, loftsbeklædning, korkfliser indeholdende blød PVC, Selvklæben-

de folier og tape i ruller eller strimler, tagfolier, membranfolier, tagplader og ovenlysvinduer, tidsskriftskassetter, ringbind, brevordnere, charteks, plastlommer, handsker, forklæder, beskyttelsesdragter, regntøj, presenninger m.fl.

Et resumé (på Høringsportalen) af lovforslaget nævner, at det desuden foreslås at genindføre emballageafgiften for PVC-folier med fordoblet afgiftssats i forhold til det tidligere afgiftsniveau.

Lovforslaget kan findes på Høringsportalen eller på Skatteministeriets hjemmeside, <https://www.skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2019-20/forslag-til-lov-om-afgift-af-polyvinylklorid-og-ftalater/>

Kilde: Skatteministeriet, <https://www.skm.dk>

Power-to-X

I 2027 vil hele den danske el produktion efter planerne komme fra vedvarende energikilder. Det åbner mulighed for at udvikle nye klimasøsninger baseret på grøn strøm.

Regeringen har foreslået at etablere to energioer samt at satse på udvikling af nye teknologier, der gør det muligt at bruge den grønne strøm i flere dele af samfundet. Holland har besluttet at investere ca. 1 mia. kr. i Power-to-

X-anlæg på 100 MW i Danmark. Investeringen vil indgå i tilskudspuljen til Power-to-X, som regeringen har foreslået i forbindelse med det første udspil til klimahandlingsplan.

Power-to-X er en fællesbetegnelse for teknologier, hvor elektricitet via fx elektrolyse er energikilden til fremstilling af fx brint, syntetiske gasser, brændstoffer m.m.

De store mængder elektricitet fra energioerne skal således udnyttes til andet end direkte energiforsyning. Det kan fx være til lagring eller som brændstof i lastbiler, fragtskibe og fly.

Kilde: Energistyrelsen, <https://presse.ens.dk>

Færre overtrædelser hos pesticidforhandlere

Mere information og kontrol hos forhandlere, som sælger pesticider til erhvervmæssig brug, har givet resultat, og antallet af overtrædelser i forhold til ulovligt salg og besiddelse er halveret.

Med aftalen om Pesticidstrategi 2017-2021 blev det besluttet at gennemføre en informationsindsats, som skulle sikre kendskab til reglerne, samt en øget kontrol over en toårig periode hos forhandlere, der sælger sprøjtemidler til erhvervmæssig brug.

Kemikalieinspektionen i Miljøstyrelsen har i perioden fra 2017 til 1. maj 2019 gennemført kontrol hos alle forhandlere, der sælger sprøjtemidler til erhvervmæssig brug. Normalt gennemføres kontrollen hos denne type forhandlere inden for en femårig periode.

Målet var at nedbringe overtrædelsesprocenten i forhold til salg og besiddelse af ulovlige sprøjtemidler fra 30 procent til fem procent. Evalueringen viser, at overtrædelsesprocenten

er faldet siden 2016, men at målet om at nedbringe overtrædelsesprocenten til fem procent på to år ikke er nået. Overtrædelsesprocenten var i 2019 på 16 procent. I 2016 var overtrædelsesprocenten på 30 procent.

Den hyppigst forekommende overtrædelse er ulovligt salg og/eller besiddelse af pesticider, der ikke længere er godkendt i Danmark.

Kilde: Miljøstyrelsen, www.mst.dk

Dom for ulovlig import af teaktræ

Ved Retten i Aarhus er en virksomhed den 25. august blevet idømt en bøde på 75.000 kroner for ulovlig import af teaktræ fra Myanmar. Importen var ulovlig og et brud på reglerne i EU's tømmerforordning, da virksomheden ikke sikrede sig, at træet var lovligt fældet.

Myanmar er kendt som et land, hvor ulovlig skovhugst er et stort og veldokumenteret problem. Den ulovlige hugst fører blandt andet til rydning af regnskov, tab af biodiversitet og finansiering af væbnede konflikter.

Sagen mod møbelfabrikken begyndte, da Miljøstyrelsen i 2016 aflagde kontrolbesøg på virksomheden. Her kunne virksomheden kun fremlægge en mangelfuld såkaldt due diligence-ordning.

Kontrolbesøget førte til et påbud om at overholde kravene i tømmerforordningen ved fremtidig import af træ og træprodukter fra Myanmar. Det fremgår af dommen, at virksomheden uanset dette i april 2017 importerede et nyt parti teaktræ fra Myanmar. Retten finder, at

Teaktræet på virksomhedens lager

Foto: Miljøstyrelsen

virksomheden ved at modtage og indfortolde træet har undladt at efterkomme påbuddet, og at virksomheden herved har handlet groft uagtsomt. Virksomheden havde ikke dokumentation for, at det importerede træ kom fra et område med en lovlig udstedt hugstlicens eller, at hugsten er sket efter Myanmar's nationale lovgivning.

Det er anden gang, at en dansk virksomhed dømmes for overtrædelse af reglerne i tømmerforordningen som trådte i kraft i 2013.

Kilde: Miljøstyrelsen, www.mst.dk

Bæredygtig tekstilproduktion

Miljøstyrelsens har udgivet et inspirationskatalog, der blandt andet skal få producenterne og forbrugernes øjne op for bæredygtig tekstilproduktion.

Der kasseres næsten 60.000 tons tekstiler i Danmark om året, mens der markedsføres ca. 85.000 tons (2016). De kasserede tekstiler brændes eller deponeres i Danmark eller i udlandet.

Der findes virksomheder og producenter, der arbejder med bæredygtige forretningsmodeller. Miljøstyrelsen har lavet et inspirationskatalog, som indeholder beskrivelser af 11 forskellige tekstilvirksomheder, hvor forretningsmodellen bygger på cirkulær økonomi

Blandt virksomhederne i kataloget er Sandermann, der bruger uld fra danske får i produktion af tøj. Ulden fra de danske slagtefår bliver normalt opfattet som et restprodukt, der brændes af. Men virksomheden Sandermann forarbejder den relativt grove danske uld, og omdanner dermed et affaldsprodukt til et attraktivt vare.

En anden virksomhed er Nordic Tailors, som tilbyder reparation af tøj i hele Danmark. Ud fra ideen om at danskerne skal lære at værdsætte hvert enkelt stykke tøj, har de opbygget en skrædderservice, som både afhenter og leverer

Foto: Jens Nejrup

tøjet på hjemmeadressen. Igennem reparationer er det muligt at forlænge levetiden for tøjet, og dermed udsætte det tidspunkt hvor tøjet bliver til affald.

Virksomheden Proem Parades har valgt en forretningsmodel, hvor der kun sys tøj på bestilling.

Proem Parades inviterer sine kunder, hvor de kan se og prøve tøjet, inden de beslutter sig for at købe noget. Spildet reduceres, da der kun produceres de produkter, der skal bruges.

Kilde: Miljøstyrelsen, www.mst.dk

Hjemmeside med overblik over hormonforstyrrende stoffer i EU

Sammen med Belgien, Frankrig, Holland og Sverige, har Danmark lanceret en ny hjemmeside indeholdende lister over hormonforstyrrende stoffer.

Hormonforstyrrende stoffer har længe ligget højt på kemikaliedagsordenen blandt politikere, forskere og i befolkningen. Danmark har i mange år gået forrest for at sikre øget viden om udfordringer ved hormonforstyrrende stoffer, så disse kan håndteres for at sikre et højt beskyttelsesniveau for mennesker og miljøet.

Det har med publiceringen af hjemmesiden været en central målsætning at give et brugervenligt og samlet overblik over hormonforstyrrende stoffer. Hjemmesiden indeholder således en liste med alle de stoffer, som allerede er konkluderet som hormonforstyrrende i EU samt en liste over stoffer som er ved at blive undersøgt herfor.

Listerne vil løbende blive opdateret efterhånden som flere stoffer vurderes og reguleres i EU.

Derudover indeholder hjemmesiden en tredje

liste med stoffer, som nationale myndigheder har vurderet for at have mulige hormonforstyrrende effekter, men for hvilke der endnu ikke er nogen EU-regulering.

Intentionen med at samle listerne på én hjemmeside er især at udbrede kendskabet til hormonforstyrrende stoffer samt at øge gennemsigtigheden og samarbejdet på tværs af lovgivninger for hormonforstyrrende stoffer.

Hjemmesiden: <https://edlists.org/the-ed-lists>

Kilde: Miljøstyrelsen, www.mst.dk

Sådan undgås legionella

Legionella, der kan føre til den frygtede legionærsyge, opdages typisk først, når en beboer eller en medarbejder bliver syge – ligesom det var tilfældet på Ældrecentret Æblehaven. Der er heldigvis meget, virksomheder, boligselskaber og institutioner selv kan gøre for at forebygge legionella.

Af Diana Torkelund, Krüger Aquacare

Legionærsyge er en lungebetændelse, der især går hårdt ud over ældre og særligt udsatte. Da legionella ikke kan ses, opdages bakterierne typisk først, når en borger eller medarbejder bliver smittet. Ligesom det skete på ældrecentret.

- Da vi fik at vide, at en beboer var ramt af legionella, tog vi straks fat i Krüger Aquacare, som tjekkede vandkvaliteten og konstaterede, at temperaturen var alt for lav i beboerens lejlighed, forklarer Adam Munk-Stendevad, der er teknisk serviceleder på Ældrecentret Æblehaven.

Ældrecentrets rør bliver opvarmet vha. elvarmekabler i gangene, men elvarmekablerne når ikke ind i lejlighederne. Derfor går der noget tid, før vandet er tilstrækkeligt varmt til at forhindre smitten.

Løsningen blev at lade det varme vand løbe i ti minutter om dagen i en uge for at skylle rørene godt igennem. Yderligere tiltag som en cirkulationspumpe, der kan sikre en bedre fordeling af det varme vand, er ved at blive undersøgt.

Sådan forebygge vi legionella

Legionella forekommer typisk i varmtvandsbe-

holdere, rørsystemer og blandingsbatterier og kan forebygges ved at undgå stillestående vand og have de rette temperaturer – dvs. under 20 grader for koldt vand og over 55 grader for varmt vand. Desuden er det en god idé jævnligt at gennemgå vandsystemerne.

Diana Torkelund, projektingeniør fra Krüger Aquacare, peger på især tre områder, man skal være opmærksom på:

- Vandet i varmtvandsbeholderen bør skiftes halvanden til to gange om dagen. Dvs. at hvis man har en varmtvandsbeholder på 2.000 liter, skal vandforbruget være på 3.000-4.000 liter om dagen, forklarer hun. Herudover skal man sikre sig, at man ikke har døde ender i sit vandsystem – fx hvis en tidligere håndvask er fjernet, og man ikke har kappet rørene af helt nede ved cirkulationsstedet. Sidst, men ikke mindst, skal man lave noget 'temperaturgymnastik', hvor man skruer godt op for temperaturen (på 60-70 grader) en gang om ugen, så det varme vand løber igennem rørene og dræber bakterierne.

Hverdagen kan ændre sig

Diana Torkelund understreger, at man især skal være opmærksom på ændrede adfærdsmøn-

stre. Fx på skoler, hvor vandet ikke udskiftes i samme takt som tidligere, fordi børn og unge bader mindre end før.

Også i forbindelse med coronakrisen ændrede vores adfærdsmønstre sig. Mange bygninger stod tomme, og der var stillestående vand i rørene. Det samme problem kan optræde efter sommerferien.

Hvis der er mistanke om legionella, skal der tages en vandprøve, der viser mængden af legionellabakterier. Herefter gennemgås hele vandsystemet, temperaturen tjekkes og døde ender elimineres.

Ved et højt niveau af legionella bør man lave egentlig legionellabekæmpelse med fx aktivt klor, klordioxid eller legionellafilter, som giver sundt vand.

Diana Torkelund anbefaler, at virksomheder, boligselskaber og institutioner får gennemgået sine vandinstallationer og får taget legionellaprøver en gang om året for at sikre sig, at forholdene ikke har forandret sig markant, og at bakterievæksten ikke kommer ud af kontrol. På den måde kan man sikre et sundt vandmiljø for borgere og ansatte.

Trafikken påvirkes, når HOFOR gør plads til letbanen

Frem til foråret 2021 omlægger HOFOR deres ledninger i Søndre Ringvej. Det sker for at gøre plads til letbanen.

Af Susanne Bislev Sonnenberg, Brøndby Kommune

HOFOR arbejder i øjeblikket både i krydset ved Vallensbækvej og i krydset ved Park Allé, hvor de skal omlægge deres spildevandsledninger. Imens HOFOR er i gang med at omlægge ledninger, udnytter de samtidig lejligheden til at klimatilpasse og forbedre afløbssystemet.

Påvirker bilister og cyklister

Mens HOFOR arbejder, bliver de nødt til at spærre for nogle af kørebanerne i begge kryds.

Arbejdet vil derfor påvirke den kørende trafik

til og fra Ragnesminder erhvervsområde. Bilisterne bliver henvist til omvejskørsel via Midtager, når det er nødvendigt i forhold til trafikafviklingen.

Gående og cyklister er primært påvirkede, når de skal langs med Søndre Ringvej. Her er deres rute blevet omlagt, så de skal køre langs med Folemarksvej eller Kirkebakken.

Busstoppesteder flyttes

De eksisterende busruter opretholdes, men stoppestederne for linje 300S på Søndre Ringvej bliver flyttet under arbejderne.

Krydset Søndre Ringvej og Vallensbækvej.

Ved Vallensbækvej prøver man at fastholde stoppestedet så tæt på den eksisterende placering som muligt, mens man har måtte flytte stoppestedet ind Park Allé for den sydgående buslinje.

Farven er gul!

Det er vigtigt ikke at blande medicin og klinisk risikoaffald med andet affald.

Af Ida Sofie Visby Søgaard og Anni L. Svendsen, Brøndby Kommune

Klinisk risikoaffald er farligt affald, som virksomheder skal indsamle og håndtere særskilt på grund af smittefare.

Medicin og Klinisk risikoaffald stammer typisk fra apoteker, sygehuse, plejehjem, læge- og tandlægeklinikker, laboratorier, dyrlæger og dyreklinikker, tatovører, akupunktører og fodterapeuter.

En affaldstype med flere risici

Klinisk risikoaffald kan inddeles i tre kategorier:

- **Skærende og stikkende genstande**
 - kanyler, knive, sakse, pincetter, etc.
- **Smitteførende affald**
 - forbindinger, afdækninger, operations-servietter, etc.
- **Vævsaffald**
 - alle genkendelige vævs- og legemsdele

Smittefaren betyder, at vi stiller bestemte krav til, hvordan virksomheder skal emballere, mærke og bortskaffe affaldet. Smittefaren betyder også, at forbrændingen af affaldet skal ske på særlige godkendte forbrændingsanlæg.

Korrekt emballering og mærkning sikrer en ordentlig håndtering

Medicin og klinisk risikoaffald skal emballeres i inder- og yderemballage. Affaldet skal pakkes ind, så det er sikkert at håndtere. Der må ikke være huller eller anden mulighed for lækage. Yderemballagen skal altid, som minimum, være mærket; klinisk risikoaffald eller medicinaffald.

Skærende og stikkende genstande skal samles i kanylebokse eller skårspande. Øvrigt affald kan samles i papkasser med inderliner.

For at gøre opmærksom på at affaldet er særligt, skal det være markeret med GULT eller være i GULE beholdere.

Hvem gør hvad

Hvordan kan du bedst håndtere og bortskaffe medicin og klinisk risikoaffald?

Når havet kommer!

Hvad gør vi, når havet kommer? Det spørgsmål vil Brøndby Kommune gerne have input til.

Af Helle Lyngbye, Brøndby Kommune

Det får I mulighed for, når Klimaplan for regn og hav kommer i høring fra midten af december 2020 og indtil juni 2021. Vi opfordrer både virksomheder, boligselskaber og private grundejere til at komme med input til, hvordan vi forbereder os på den næste stormflod.

Klimaplanen for regn og hav kommer i høring på vores hjemmeside, så følg med på [brøndby.dk](#) og på facebook, hvor vi skriver, når planen kommer i høring.

Mød os ved Strandporten

Du kan møde os torsdag den 8. oktober kl. 16.00-18.30, hvor vi fortæller om, hvordan

Brøndby Strand området bliver påvirket af stormflod. Du kan komme og høre, hvor langt vandet kan komme op, når den næste stormflod kommer. I løbet af foråret 2021 arrangerer Miljøafdelingen Grøn Dag, hvor du også vil kunne få svar på: Hvad gør kommunen? Hvad kan/skal jeg selv gøre for at beskytte mit hus?

Vi glæder os til en god dialog.

Brøndby Strand.
FOTO ejes af:
Strandparken I/S.

► Fortsat fra side 10

- Du skal aflevere dit kliniske risikoaffald mindst én gang om året.
 - Virksomheder/institutioner, som arbejder med medicin og klinisk risikoaffald, skal indgå aftale med en affaldstransportør, som har tilladelse til at afhente, håndtere og bortskaffe affaldstyperne.
 - Det valgte firma kan ud over vejledning om håndtering og bortskaffelse også udfylde deklarerationer efter virksomhedens anvisning, sælge godkendt opbevarings- og transportmateriale og levere årlige opgørelser over affaldsmængder til virksomheden/institutionen.
 - Virksomheden/institutionen modtager emballager til affaldet fra affaldstransportøren, derfra er det virksomhedens ansvar, at affaldet bliver sorteret/pakket korrekt og risikofrit.
- Du kan orientere dig om forskellige affaldstransportører på: affaldsregister.ens.dk. Du skal vælge en, der må transportere farligt affald.
- Vigtigt du må ikke aflevere klinisk risikoaffald på genbrugsstationen.**
- Borgere kan ifølge apotekerloven aflevere deres

egne medicinrester, brugte kanyler og andet klinisk risikoaffald på apoteket, men denne ordning gælder ikke virksomheder/institutioner.

Ny strategi vil gøre Brøndby mere grøn

Brøndby Kommune har netop vedtaget en strategi, der sætter retning for de næste 10 års fokusområder i kommunen. Man vil bl.a. være en mere klimavenlig kommune og skabe større variation i Brøndbys natur og grønne områder.

Af Jeanette Grøn Nielsen, Brøndby Kommune

Det var historisk, da Kommunalbestyrelsen i foråret 2020 vedtog Brøndby Kommunes første samlede strategi. Her forpligter politikerne sig på, at fem udvalgte områder får særligt politisk fokus frem mod 2030 – deraf strategiens navn, "Brøndby 2030".

De fem udvalgte fokusområder er:

1. Flere i uddannelse og beskæftigelse
2. Større variation i natur og grønne områder
3. Mere idræt, sport og bevægelse hele livet
4. Mere varierede boligformer
5. Mere klimavenlig kommune

Nu skal strategien ud at leve – og målsætningerne skal realiseres. Vi vil begynde med os selv som kommune. Vi skal gå foran og vise vejen for

kommunens borgere og virksomheder, fx når det handler om at udvikle mere klimavenlige løsninger og få mere bevægelse ind i børn og unges hverdag.

En klimatilpasningsløsning der kan bruges til leg.

I første omgang involveres ledere og medarbejdere i hele Brøndby Kommune i at skabe bedre løsninger for borgerne inden for hvert fokusområde og målsætning. Men undervejs kan borgere og virksomheder også blive inddraget.

Strategien kan læses i sin helhed på brondby.dk. Hvis man som erhvervsdrivende har input til strategien, eller selv bliver inspireret til at lave en indsats, så er man altid velkommen til at kontakte kommunen.

MILJØAVISEN I BRØNDBY udgives 4 gange om året og er rettet mod virksomheder

Redaktion: Brøndby Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Miljøafdelingen

Ansvarshavende redaktør: Kathleen Johman Kjærulff

Kontaktperson: Lene Bisgaard, email: lbh@brondby.dk

Miljøavisens indhold tilrettelægges i et samarbejde mellem Brøndby Kommune og Albertslund, Glostrup og Solrød Kommuner

Oplag: 800 stk.

Design og grafisk produktion: Kailow Graphic A/S. Kailow er certificeret under følgende internationale standarder: ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, DS 49001 CSR-certificering (den danske udgave af ISO 26001 for social ansvarlighed) og OHSAS 18001 arbejdsmiljøcertificering. Kailow er tilsluttet Global Compact.

